

Овод М. А.
НТУ «ХП»

ПРИЧИНИ ПОРАЗОК РАДЯНСЬКИХ ВІЙСЬК У 1941–1942 рр.

На початку ХХІ століття, в умовах чергового загострення світового військово-політичного протистояння, залишається актуальним дослідження історії Другої світової війни, зокрема проблеми здатності суспільства і держави швидко реагувати на зовнішню збройну агресію. Важливим аспектом даного питання є вивчення досвіду оборонних боїв РСЧА протягом 1941–1942 рр.

Результатом пропонованої роботи є наступні висновки: концепція наступальної війни, що складала основу воєнної доктрини СРСР виявилася не ефективною в умовах війни оборонної; використання ВКП(б) репресивно-каральних заходів, як основного аргументу у відносинах з командною структурою збройних сил призвело до деморалізації офіцерського корпусу і погіршення його професійного рівня; нераціональне використання інформації наданої зовнішньою розвідкою СРСР призвело до невірних висновків, щодо строків і загального сценарію перебігу майбутнього радянсько-німецького збройного конфлікту; вступ СРСР у Другу світову війну де-факто на боці нацистської Німеччини дезорієнтував радянське суспільство, що негативно позначилося на його здатності адекватно реагувати на зміну ситуації викликану початком операції «Барбаросса».

Таким чином, авантюрна зовнішня політика СРСР, дискредитація командного складу збройних сил під час «великої чистки 1937–1938 рр.», не здатність швидко і ефективно використовувати розвіддані, пануючі у суспільстві германофільські настрої слід вважати головними причинами поразок РСЧА протягом 1941–1942 рр.